

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věc

žalobce: R. P., narozený X, bytem X,

Proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25, 225 08
Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 5.4.2023 proti rozhodnutí žalované ze dne 16.3.2023 č.j. X o invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 16.3.2023 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 21.11.2022 se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 5.4.2023 se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 16.3.2023 č.j. X, jehož kopii připojil a kterým žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 21.11.2022, jímž mu odňala ode dne 8.3.2022 invalidní důchod podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) a ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) Plzeň-

město ze dne 3.11.2022 již není od téhož dne invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 25%. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 16.3.2023 žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 2.3.2023 bylo zjištěno, že žalobce není od 3.11.2022 invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. D, položce 1b) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 20-35% a lékař ČSSZ zvolil vzhledem k charakteru zdravotního postižení střed uvedeného rozpětí, tj. 25%, proto nebylo námitkám žalobce vyhověno.

2. V **žalobě** žalobce vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím, protože dle něho jeho zdravotní stav nadále odpovídá invaliditě prvního stupně a byl nedostatečně zjištěn a následně chybně posouzen. Rovněž nebylo zohledněno, že má více zdravotních postižení, které mají vliv na pracovní schopnost, protože v takovém případě by mu byla invalidita prvního stupně ponechána. Požadoval posoudit zdravotní stav Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) a závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 16.3.2023 a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu** OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 3.11.2022 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v námitkovém řízení dne 2.3.2023 ČSSZ-pracoviště pro Prahu a Střední Čechy vyplývá, že žalobce nebyla nadále uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. D, položce 1b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu 25% a uvedená míra poklesu nebyla ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky změněna (žalobce jednání nebyl přítomen); datum zániku invalidity: 3.11.2022, tj. dnem jednání OSSZ.
4. **Žalovaná dne 27.4.2023** ve svém vyjádření k žalobě mimo jiné uvedla, že se připojuje k návrhu žalobce, protože odborné lékařské posouzení pro účely přezkumného soudního řízení bylo zákonem svěřeno právě PK MPSV (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.), a za současného stavu navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné, jinak ponechala rozhodnutí ve věci na úvaze soudu s ohledem na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobce.
5. Ze zaslání **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 16.3.2023 bylo podle založené dodejky žalobci doručeno dne 21.3.2023. Soud také zjistil, že dávkový spis není úplný, jelikož v něm není založeno rozhodnutí ČSSZ ze dne 21.11.2022, jímž byla žalobci odňata výplata invalidního důchodu (*údajně*) ode dne 8.3.2022, jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí žalované ze dne 16.3.2023 (pozn. soudu: *zákon nepřipouští, aby byla výplata invalidního důchodu odňata takto zpětně a navíc ještě před tím, než bylo vůbec provedeno posouzení zdravotního stavu žalobce lékařem OSSZ, viz shora*). Ze založeného „Oznámení zániku“ naopak vyplývá, že dlouhodobá výplata důchodu byla zastavena žalobci ode dne 20.12.2022, tudíž datum odnětí invalidního důchodu (od 8.3.2022) v rozhodnutí žalované ze dne 16.3.2023 neodpovídá skutečnosti.
6. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve

správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.

7. Zdejší soud proto požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 15.6.2023 za účasti odborného lékaře z oboru interního lékařství (žalobce nebyl přítomen). Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (16.3.2023) byl žalobce nadále invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%, a datum vzniku: 29.10.2018 trvá; doba platnosti (lhůta KLP): trvale. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace internisty při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce, jehož rozhodující příčinou je systémové onemocnění pojivové tkáně nejasné etiologie, intersticiální postižení plic. PK MPSV uvedla, že je v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město i námitkového řízení a konstatovala, že u žalobce se jedná o vleklé, pomalu progredující formy, s kolísavou aktivitou, s lehkým snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 35% podle kapitoly XIII, odd. D, položky 1b) přílohy k vyhlášce, na rozdíl od předchozích posudků nehodnotila komise srovnatelně a hodnotila na horní hranici taxace s přihlédnutím i k ostatním postižením a povolání. Také komise uvedla, že z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 vyhlášky, není ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 35%. Datum vzniku (invalidity) dnem 29.10.2018 trvá, platnost stanovena trvale vzhledem k charakteru postižení. Komise rovněž uvedla, že žalobce není schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách, schopen lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu, je schopen práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. Závěrem bylo podotknuto, že posudkový i příslušný lékař mají každý minimálně dvě atestace, v odborných lékařských nálezech se vyznají, není třeba fixem zdůrazňovat to, co považuje žalobce za důležité. *(Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.)*
8. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona** následující:
- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
 - (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
 - (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
9. V § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky je stanoveno: V případě, že příčinou dlouhodobě

neprůzřivného zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě neprůzřivného zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci podmínky pro zvýšení (snížení) míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány, jak uvedeno shora.

10. Dle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
11. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).
12. Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
13. Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 16.3.2023, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).
14. Žalobce se podanou žalobou domáhal ponechání invalidity prvního stupně s ohledem na jeho zdravotní stav mající vliv na pracovní schopnost z důvodů v ní uvedených. Po doručení posudku PK MPSV ze dne 15.6.2023 shora citovaného má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byl žalobce nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, proto je žaloba podaná důvodně. Za této situace soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 16.3.2023 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 21.11.2022 bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce. Správní orgán si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle posudku PK MPSV je žalobce nadále invalidní od 29.10.2018, jak požadoval žalobce, neboť míra poklesu pracovní schopnosti odpovídá 35%. Předmětný

nedostatek byl způsoben zejména při vypracování podkladového rozhodnutí ohledně zdravotního stavu žalobce na příslušné OSSZ Plzeň-město a poté na ČSSZ, kdy nebyl nadále uznán invalidní, neboť mu byla přiznána míra poklesu pracovní schopnosti pouze 25%, proto bylo rozhodnutím žalované ze dne 21.11.2022 rozhodnuto o odnětí invalidního důchodu žalobci ode dne 8.3.2022 (viz shora), což ale není správné datum, jak soud konstatoval výše.

15. Po právní moci tohoto rozsudku bude proto vycházet žalovaná ze zjištění, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – tj. trvání invalidity prvního stupně od 29.10.2018, a tedy i nárok na výplatu invalidního důchodu při splnění zákonných podmínek, čímž bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 10/2023-32 ze dne 10.7.2023. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
16. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce však nepožadoval žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 10. července 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně